

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 208/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského (sudca spravodajca), zo sudcu Ivana Fiačana a sudcu Petra Straku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46, čl. 46 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety, čl. 35 ods. 3 druhej vety Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave vydaným vyšším súdnym úradníkom č. k. 5 S 171/2012-141 o náhrade trov konania a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 S 171/2012-152, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka č. k. 5 S 171/2012-141, ako aj postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 S 171/2012 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 4. decembra 2019 prostredníctvom elektronickej pošty doručené podanie [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46, čl. 46 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 35 ods. 3 druhej vety ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) bližšie nešpecifikovaným uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka č. k. 5 S 171/2012-141, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 S 171/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Podanie sťažovateľa bolo 5. decembra 2019 doplnené prostredníctvom elektronickej pošty o prílohu č. 1.

2. Následne 11. decembra 2019 bola ústavnému súdu doručená v listinnej podobe ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46, čl. 46 ods. 2 a 3 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety, čl. 35 ods. 3 druhej vety ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom č. k. 5 S 171/2012-141 o náhrade trov konania a uznesením krajského súdu č. k. 5 S 171/2012-152, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka č. k. 5 S 171/2012-141, ako aj postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplynulo, že v napadnutom konaní, v ktorom bol sťažovateľ jedným zo žalobcov, krajský súd rozhodol uznesením č. k. 5 S 171/2012-141 vydaným vyšším súdnym úradníkom o náhrade trov konania. Proti označenému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ sťažnosť podľa § 152 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z.

Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“), o ktorej rozhodol krajský súd uznesením č. k. 5 S 171/2012-152, ktorým sťažnosť sťažovateľa zamietol.

4. Sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti najmä uviedol:

„Konanie - sp. zn. 5S/171/2012 - trvalo podľa môjho právnického názoru neprimerane dlho a teda podľa môjho názoru išlo o prietahy v súdnom konaní a rozpor so zákonom e. g. s čl. 17 zákona Civilný sporový poriadok. V predmetnom konaní podľa môjho názoru bola strana sporu, žalobcovia resp. aj tzv. ďalší účastníci konania zbytočne a neprimerane zaťažovaní. Napr. nezákonná výzva na zaplatenie súdneho poplatku, na ktorú som musel písomne reagovať. Ohľadom môjho práva zastupovať mojich bratov ako žalobcov a ohľadom ich nezákonného vylúčenia z konania som sa musel obrátiť s podaním na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Musel som tiež písať podanie, že trvám na nariadení ústneho pojednávania... Správny orgán prvého stupňa aj odvolací správny orgán nezákonne vybrali z administratívneho spisu naše podanie - podanie účastníkov konania, nevysporiadali sa s ním tak ako sa mali a nedoručili ho súdu napriek tomu, že obom správnym orgánom bolo doručené. Nie je mi známe, že by Krajský súd v Bratislave vyzval správne orgány na doplnenie chýbajúceho podania do súdneho spisu a to napriek tomu, že žalobcovia na neho odkazovali. Pred konaním pojednávania vo veci som musel ja iniciatívne doručiť súdu predmetné podanie napriek tomu, že túto povinnosť mal správny orgán. V priebehu súdneho konania po niekoľkých rokoch nadobudli vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti aj rodičia, stali sa ďalšími účastníkmi konania - žalobcami, o čom som musel napísať a doručiť súdu podanie a tiež doručiť darovaciu zmluvu.

- Uznesenie správneho súdu - Krajského súdu v Bratislave č. 5S/171/2012-141, IČS: 1012200898 vydanému vyšším súdnym úradníkom... o náhrade trov konania, ktoré som napadol sťažnosťou bolo rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave označené ako zákonné pričom aj týmto rozhodnutím súdu aj uznesením vydaným súdnym úradníkom podľa môjho názoru došlo k porušeniu mojich základných práv a slobôd aj k porušeniu základných práv a slobôd ďalších žalobcov...

Správny súd podľa môjho názoru zamietnutím sťažnosti žalobcov proti uzneseniu 5S/171/2012-141 a aj týmto uznesením odmietol vykonať spravodlivosť ohľadom nášho rozsudkom priznaného zákonného nároku na náhradu trov konania a aj ohľadom nášho

ústavného práva - vlastníckeho práva v spomínanom zmysle a aj v zmysle podania, ktoré som urobil spolu s ďalšími účastníkmi správneho konania a ktoré som doručil súdu napriek tomu, že túto povinnosť mal správny orgán.

Na vyčíslenie trov konania som mal tri dni. Súčasťou právneho štátu je aj právna istota. Správny súd rozhodoval podľa môjho názoru aj o mojom vyčíslení trov konania neprimerane dlho, s prieťahmi.“

5. Sťažovateľ navrhol, aby „Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 133 ods. 2 zákona o Ústavnom súde zrušil rozhodnutie - uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. 5S/171/2012-141, IČS: 1012200898. ECLI:SK:KSBA;2019:1012200898.6 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. 5S/171/2012-152, IČS: 1012200898, ECLI:SK:KSBA:2019:1012200898.7... ktorými podľa môjho názoru boli porušené aj moje základné práva a slobody aj ďalších účastníkov konania - spisová značka 5S/171/2012.

... aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o Ústavnom súde vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie - teda aby Krajský súd v Bratislave zrušil vyššie špecifikované rozhodnutie súdneho úradníka o trovách konania, ak by ho nezrušil priamo Ústavný súd z dôvodu nezákonnosti a protiústavnosti, a aby Krajský súd v Bratislave vyzval žalobcov na doručenie predmetných príkazných zmlúv a najmä aby priznal náhradu trov konania tak ako som to vyčíslil, v sume, ktorú som vyčíslil a v súlade s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, ktorý priznal žalobcom resp. aj ďalším účastníkom konania na strane žalobcov stopercentnú [100%] náhradu trov konania.

Domáham sa aj primeraného finančného zadostučinenia...“

6. Zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ktoré odôvodnil týmito skutočnosťami:

„Nebol som a ani nie som v inom pracovnoprávnom vzťahu ako v tom, o ktorého neplatnosti skončenia sa aj v súčasnosti koná na Okresnom súde Bratislava III - 43Cpr/I/2011, IČS: 11111210574; žalobu som doručil dňa 31. 03. 2011 a celý čas konám na súde osobne - sám za seba - bez zástupcu. Nevykonával som nikdy žiadnu podnikateľskú činnosť resp. podnikanie. Odo dňa, kedy mi bola doručená predmetná výpoveď

som nepoberal dávku v hmotnej núdzi ani žiadne príplatky k nej. Odo dňa, kedy mi bola doručená predmetná výpoveď som nepožiadaval o resp. nepoberal/nedostával ani peňažnú dávku v nezamestnanosti a to napriek tomu, že som stále evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave ako uchádzač o zamestnanie odo dňa 01. 02. 2011.“

7. Sťažovateľ súčasne navrhol „*odpustenie pravdepodobného zmeškania lehoty podľa § 122 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení a § 62 zákona č. 314/2018 Z. z., pretože som bol vylúčený z vyššie uvedeného úkonu, ktorý mi patrí“*.

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

11. Podľa § 40 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie sa ústavnému súdu podáva písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

12. Podľa § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde podanie podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa zákona o e-Governmente je potrebné ústavnému súdu dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente; ak sa dodatočne nedoručí ústavnému súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Ústavný súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

13. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie

ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

16. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

17. Ústavný súd konštatuje, že podanie sťažovateľa doručené ústavnému súdu 4. decembra 2019 prostredníctvom elektronickej pošty bolo doručené jednoduchou mailovou správou bez autorizácie. V zmysle § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde bolo toto podanie potrebné dodatočne doručiť v lehote desiatich dní v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe s autorizáciou. Obsahovo pritom musí ísť o totožné podanie. Sťažovateľ 11. decembra 2019 doručil ústavnému súdu v listinnej podobe svoju ústavnú sťažnosť, ktorá však z hľadiska jej obsahu nie je totožná s podaním doručeným ústavnému súdu 4. decembra 2019. Ústavný súd preto vychádzal z ústavnej sťažnosti sťažovateľa doručenej ústavnému súdu 11. decembra 2019 a na podanie sťažovateľa doručené 4. decembra 2019 neprihliadol.

18. Predmetom ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 11. decembra 2019 je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46, čl. 46 ods. 2 a 3 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety, čl. 35 ods. 3 druhej vety ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom č. k. 5 S 171/2012-141 o náhrade trov konania a uznesením krajského súdu č. k. 5 S 171/2012-152, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti

proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka č. k. 5 S 171/2012-141, ako aj postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

19. Ústavný súd v súčinnosti s krajským súdom zistil, že o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom č. k. 5 S 171/2012-141 zo 6. februára 2019 krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 5 S 171/2012 z 21. augusta 2019, ktorým sťažnosť zamietol.

20. Pokiaľ teda ide o časť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie jeho označených základných práv a práv garantovaných dohovorom uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. 5 S 171/2012-141, ústava nezakotvuje ústavný súd ako jediný a výlučný orgán ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb. V zmysle princípu subsidiarity formulovaného v čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) nemal ústavný súd právomoc preskúmať namietané uznesenie vyššieho súdneho úradníka, keďže právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľa, ktoré ním údajne mali byť porušené, mal v rámci konania o sťažnosti podľa § 152 a nasledujúcich Správneho súdneho poriadku krajský súd obsadený podľa § 159 ods. 2 SSP. Podanie sťažnosti sťažovateľ aj využil.

21. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

22. K časti ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv sťažovateľa a jeho práv zaručených dohovorom uznesením krajského súdu č. k. 5 S 171/2012-152, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti sťažovateľa, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon

o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

23. Ústavný súd v súčinnosti s krajským súdom zistil, že označené uznesenie krajského súdu č. k. 5 S 171/2012-152 z 21. augusta 2019, ktorým sťažnosť sťažovateľa zamietol, nadobudlo právoplatnosť 17. septembra 2019. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa namietajúca porušenie ním označených základných práv podľa čl. 46, čl. 46 ods. 2 a 3 ústavy, čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety, čl. 35 ods. 3 druhej vety ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 dohovoru bola doručená ústavnému súdu 11. decembra 2019, je zjavné, že bola podaná oneskorene, teda po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (zákonná lehota v okolnostiach prípadu sťažovateľa uplynula 17. novembra 2019). V tejto časti preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

24. Napokon je ústavná sťažnosť oneskorene podaná aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty na včasnosť podania ústavnej sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Lehota na podanie ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľ „dozvedel“ o zbytočných prietáchoch, teda o „inom zásahu“ krajského súdu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Keďže napadnuté konanie bolo právoplatne skončené 17. septembra 2019, ústavná sťažnosť doručená 11. decembra 2019 bola ústavnému súdu podaná zjavne už po uplynutí lehoty ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Z tohto dôvodu sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených.

25. V nadväznosti na uvedené ústavnému súdu pri predbežnom prerokovaní nezostala iná možnosť, len odmietnuť ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako návrh podaný oneskorene i v časti namietajúcej

porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v žalovanom konaní.

26. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej s'ťažnosti bolo už bez právneho dôvodu vyzyvať s'ťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho návrhu na začatie konania (nedostatočná formulácia s'ťažostného petitu, nepripojenie fotokópií napadnutých rozhodnutí, chýbajúce dôkazy odôvodňujúce ustanovenie právneho zástupcu) zaoberať sa ďalšími návrhmi s'ťažovateľa uplatnenými v ústavnej s'ťažnosti, jeho návrhom na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom či požiadavkou na odpustenie zmeškania lehoty na podanie ústavnej s'ťažnosti, ktorú v zmysle už citovanej judikatúry ústavného súdu nemožno odpustiť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Martin Vernarský
predseda senátu